

**Statistikdokumentation for
Mælk og mejeriprodukter 2017 Måned 04**

1 Indledning

Statistikens formål er at belyse størrelsen og værdien af mælkeproduktionen samt mælkenes anvendelse til mejeriprodukter. Mælke- og mejeristatistik har en lang historie, og siden 1900-tallet er det muligt at sammenligne tidsserier for hovedtallene. Der er dog sket en forbedring af statistikken sidst i 1920'erne, og siden 2. verdenskrig har der været en fyldestgørende statistik på området.

2 Indhold

Statistikken viser den samlede produktion af mælk hos landmændene og den indvejede mængde mælk på mejerierne og mejeriernes primære anvendelse af den indvejede mælk og produktion af en lang række friske og forarbejdede mejeriprodukter bl.a. konsummælk, smør og ost. Statistikken indeholder data for den økologiske mælkeproduktion, foruden produktionen af økologisk konsummælk, smør og ost. Der leveres data til Eurostat hver måned.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken viser den samlede produktion af mælk (naturmælk, som er den ubehandlede mælk hos landmændene) og den indvejede mængde mælk på mejerierne. Indholdet af mælkefedt og protein i den indvejede mælk. Foruden mejeriernes primære anvendelse af den indvejede mælk og produktion af en lang række friske (konsummælk, kærnemælk, fløde, syrnede mælk, mælkebaserede drikkevarer mv.) og forarbejdede mejeriprodukter (kondenseret mælk, mælkepulver, smør, ost, smelteost, kasein, valle mv.). Statistikken indeholder data for den økologiske mælkeproduktion, foruden produktionen af økologisk konsummælk, smør og ost. Data er angivet i mængde (kg) for alle produkterne, mens der for hovedprodukterne er priser (øre pr. kg) og udregnet værdier for den totale produktion (mio. kr.).

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Statistikken omfatter den samlede produktion af mælk hos landmændene, samt mejeriernes primære anvendelse af den indvejede mælk og produktion af en lang række mejeriprodukter.

2.3 Sektordækning

Landbrugssektoren og mejerisektoren.

2.4 Begreber og definitioner (S.3.4)

Forbrug hos producenterne: Efter samråd med Mejeriforeningen har Danmarks Statistik fastsat forbrug til konsum hos producenterne til 4,32 mio. kg og forbrug til foder til 75 mio. kg mælk. Før 1. januar 2012 var forbruget til konsum 5 mio. kg og forbrug til foder 75 mio. kg. Før 1. januar 2009 var forbruget til konsum hos producenter fastsat til 10 mio. kg og forbrug til foder var 125 mio. kg mælk. Før 2001 var forbruget til konsum 75 mio. kg mælk.

Gennemsnitlig fedtprocent i indvejet mælk: Den gennemsnitlige fedtprocent i den indvejet mælk, dvs. fedtprocenten i naturmælken.

Gennemsnitlig mælkeydelse pr malkeko: Den gennemsnitlige mælkeydelse pr malkeko er beregnet af Danmarks Statistik, som den totale mælkeproduktion divideret med det gennemsnitlige antal malkekøer. Det gennemsnitlige antal malkekøer er beregnet som summen af antallet af malkekøer i

de 4 kvartalstællinger af kvægbestanden divideret med 4.

Gennemsnitlig proteinprocent i indvejet mælk: Den gennemsnitlige proteinprocent i den indvejet mælk, dvs. proteinprocenten i naturmælken.

Indvejet mælk på mejerierne: Totale mængde mælk (naturmælk), som er indvejet på mejerierne i millioner kg.

Malkekobesætninger, antal: Antal besætninger med malkekøer opgjort i den årlige landbrugs- og gartneritællingen i ma/junij måned.

Malkekøer, antal: Det totale antal malkekøer opgjort i den årlige landbrugs- og gartneritælling i maj/juni måned.

Mælk anvendt til ost: Mængden af mælk i mio. kg anvendt til produktion af ost.

Mælk af landmand i alt (mio. kg): Mælk af landmand i alt i mio. kg er lig den samlede mælkeproduktion (inklusive økologisk mælk). Den samlede mælkeproduktion opgøres som den indvejede mængde mælk på mejerierne plus forbrug hos producenterne (der omfatter producenterens eget forbrug og salget direkte til forbrugere) og mælk anvendt som foder på bedriften (det er kun malket mælk, dvs. ekskl. mælk diet af kalve).

Mælk anvendt til fløde: Mængdene af mælk i millioner kg anvendt til produktion af fløde.

Mælk anvendt til konserver: Mængden af mælk i mio. kg anvendt til produktion af mælkekonserves.

Mælk anvendt til konsummælk mv.: Mælk anvendt til konsummælk i mio. kg.

Mælk anvendt til smør: Mængden af mælk i mio kg anvendt til produktion af smør.

Mælkekonserves og pulver: Mælkekonserves er opdelt i to hovedgrupper, nemlig fedtholdigt mælkepulver (der omfatter mælkepulver og flødepulver), og skummetmælkspulver.

Mælkekvote: Mælkeproduktionen reguleres af en EU-kvoteordning, baseret på historiske data med en række korrektioner. Der har siden aprilåret 1984/85 været gennemført årlige mælkekvoteringsordninger med henblik på at stabilisere og regulere markedet for mejeriprodukter inden for EU.

I hovedtræk går disse ordninger ud på, at der for hvert medlemsland fastsættes en produktionsmængde (garantimængden), for hvilken der garanteres en rentabel salgspris, medens der for de mængder, der produceres ud over denne basismængde, opkræves en afgift (superafgift) af en sådan størrelse, at denne produktion bliver urentabel.

De enkelte lande kan vælge mellem to kvoteringsstyper, nemlig individuelle producentkvoter og mejerikvoter. Danmark har i hele perioden anvendt mejerikvoteringssystemet og har ved dannelsen af mælkeopkøbsselskabet, Danske Mejeriers Mælkeudvalg, med tilslutning af samtlige mejerier udviklet systemet. Selskabet opkøber producenterens samlede salgsproduktion af mælk og sælger denne til mejerierne, hvorved der opnås, at samtlige mælkeproducenter indgår i en fælles pulje, således at den tildelte landekvote af mælk kan udnyttes optimalt.

Udover Danske Mejeriers Mælkeudvalgs køb og salg af kvoter er handel med kvoter ikke tilladt i Danmark. I øvrigt henvises til Danske Mejeriers Mælkeudvalg.

Mælkepris af landmand med faktisk fedt - og proteinprocent: Mælkeprisen er beregnet for mælk med den faktiske (varierende) fedtprocent og proteinprocent.

Mælkepris af land med 4,2 procent fedt og 3,4 procent protein: Mælkeprisen er beregnet for mælk

med standard fedtprocent (4,20 procent) og proteinprocent (3,40 procent).

Naturmælk: Naturmælk er den ubehandlede mælk fra koen hos landmændene, som bliver leveret til mejeriet eller anvendt til foder eller eget forbrug hos landmændene.

Prisrelation af mælk/kvægfoderblanding (relationstal): Beregnes som mælkeprisen (mælkeprisen uden sæsonstillæg, men minus fradrag) sat i forhold til prisen for kvægfoderblanding med højt proteinindhold i forholdet 10 til 1.

Produktion af fedtholdigt mælkepulver i alt: Produktion af fedtholdigt mælkepulver i alt op mejerierne i millioner kg.

Produktion af fløde: Produktion af fløde på mejeriet i millioner kg.

Produktion af konsummælk mv.: Produktionen af konsummælk på mejerierne i millioner kg.

Produktion af ost: Mejeriernes produktion af ost i mio kilo.

Produktion af smør: Produktion af smør på mejerierne i millioner kg.

Produktion af økologisk ost: Produktion af økologisk ost på mejerierne i millioner kg.

Produktion af økologisk smør: Produktion af økologisk smør på mejerierne i millioner kg.

Produktionen af smør: Mejeriernes produktion af smør i mio kilo.

Produktion af mælkekonserver: Produktion af mælkekonserver på mejerierne i millioner af kg.

Produktion af skummetmælkepulver, eksporteret i alt: Produktion af skummetmælkepulver, eksporteret i alt.

Produktion af skummetmælkepulver: Produktion af skummetmælkepulver på mejerierne i millioner kg.

Økologisk mælk af landmand: Den samlede produktion af økologisk mælk, som indvejes på mejerierne.

2.5 Enheder

Der offentliggøres den totale produktion af mælk og mejeriprodukter.

2.6 Population (S.3.6)

Statistikken dækker mælkeproduktionen og dens anvendelse.

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Statistikken tidsperioden fra 1990 og frem.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Mængderne offentliggøres i mio. kg. og priserne i øre pr. kg. De udregnet værdier for den totale produktion (mio. kr.).

2.11 Referencetid

Måneder, kvartaler og år.

2.12 Hyppighed

Månedlig, kvartalsvis og årligt.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Der er hjemmel til at indhente oplysningerne i medfør af lov om Danmarks Statistik § 8.

Statikken falder ind under EU-direktiv 96/16/EF og Kommissionsbeslutning 97/80/EF.

2.14 Indberetningsbyrde

Statistikken er registerbaseret. Der er derfor ingen direkte indberetningsbyrde.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling (S.18)

Data til denne statistik indsamles hver måned. Data kommer fra administrative registerer fra Mejeriforeningen. Data kontrolleres og aggrereres til de endelige resultater. Hvorefter data offentliggøres.

3.1 Kilder (S.18.1)

Den primære kilde er Mejeriforeningen, som på baggrund af bl.a. "bogføringsbekendtgørelsen". indsamler oplysninger fra de enkelte mejerier). Sekundære kilder er SEGES, Landbrug&Fødevarer samt Miljø- og Fødevareministeret samt tællingen Kvægbestanden og udenrigshandlen.

3.2 Indsamlingshyppighed (S.18.2)

Månedligt, kvartalsvist og årligt.

3.3 Indsamlingsmetode (S.18.3)

Register.

3.4 Datavalidering (S.18.4)

Data kontrolleres i forhold til tidligere data.

3.5 Databehandling (S.18.5)

Mælkepriser

Mælkeprisen er beregnet både for mælk med standard fedtprocent (4,20 procent) og proteinprocent (3,40 procent) og for mælk med den faktiske (varierende) fedtprocent og proteinprocent. Der foreligger ikke direkte opgørelser af den gennemsnitlige opnåede mælkepris af landmand, derfor er den beregnet af Danmarks Statistik.

Årsprisen på mælk beregnes med støtte bl.a. i den af Mejeriforeningen årligt udarbejdede statistik over mejeriernes driftsresultater. De månedlige priser beregnes på grundlag af a conto priser til producenten og et skøn over den forventede efterbetaling.

Den gennemsnitlige efterbetaling til leverandørerne for mælk med 4,20 procent fedt har udgjort følgende siden 1994/95:

Oktoberåret

- 1996/97: 18,51 øre pr. kg
- 1997/98: 15,80 øre pr. kg
- 1998/99: 12,33 øre pr. kg
- 1999/00: 17,07 øre pr. kg
- 2000/01: 18,72 øre pr. kg
- 2001/02: 15,38 øre pr. kg
- 2002/03: 14,08 øre pr. kg
- 2003/04: 12,84 øre pr. kg
- 2004/05: 9,98 øre pr. kg

Hele år

- 2006: 7,47 øre pr. kg
- 2007: 10,50 øre pr. kg
- 2008: 2,00 øre pr. kg
- 2009: 11,00 øre pr. kg
- 2010:
- 2011:
- 2012:
- 2013:

I de beregnede priser af producent indgår alle udbetalte tillæg, herunder efterbetaling og

sæsonstillæg (der er udjævnet på årsbasis) samt producenterens udbytte af suspensionsordningerne i henhold til mælkekvoteringsordningerne, medens kvalitetsfradrag o.l. samt de af producenterne betalte afgifter (produktionsafgift, medansvarsafgift o.l.) er fratrasket, herunder også de beløb, der tilbageholdes på mejerierne til konsolidering mv. De anførte priser for mælk med faktisk fedtprocent og proteinprocent er endvidere korrigeret for opkrævningen af eventuelle superafgifter efter udjævning på årsbasis.

Den samlede salgsværdi for mælk ud af landbruget er lig den samlede salgsmængde (dvs. den på mejerierne indvejede mælkemængde plus producenterens forbrug i husholdningen) multipliceret med den gennemsnitlige salgspris af producent, der er lig med den tidligere definerede salgspris for mælk med faktisk fedtprocent og proteinprocent.

Som kompensation for den faldende mælkepris (indbygget i EU's landbrugsreform), blev der for 2004 udbetalt en samlet mælkepræmie på 389,1 mio. kr. Mælkepræmien bortfaldt i 2005 og blev erstattet af et mælketillæg, der indregnes som et tillæg til landmandens betalingsrettigheder under den nye enkeltbetalingsordning.

Forbrug hos producenterne

Efter samråd med Mejeriforeningen har Danmarks Statistik fastsat forbrug til konsum hos producenterne til 4,32 mio. kg og forbrug til foder til 75 mio. kg mælk. Før 1. januar 2012 var forbruget til konsum 5 mio. kg og forbrug til foder 75 mio. kg. Før 1. januar 2009 var forbruget til konsum hos producenter fastsat til 10 mio. kg og forbrug til foder var 125 mio. kg mælk. Før 2001 var forbruget til konsum 75 mio. kg mælk.

Mælk af landmand i alt (mio. kr.)

Den samlede salgsværdi for mælk er lig mælk af landmand i alt (mio. kr.) . Den samlede salgsværdi beregnes som værdien af den indvejede mælk på mejerierne (inklusive økologisk mælk) og forbruget af mælk til konsum hos producenterne. Prisen på mælken er den gennemsnitlige mælkepris, som udregnes af Danmarks Statistik. Eventuelle superafgifter opkrævet i henhold til mælkekvoteringsordningerne er fratrasket.

3.6 Korrektion (S.18.6)

Der laves ingen korrektioner.

4 Relevans

Undersøgelsen er af stor interesse for landbrugets organisationer, Miljø- og Fødevareministeriet, og EU. Data anvendes internt som grundlag til opgørelsen af Landbrugets bruttofaktoriindkomst og Pris- og mængdeudviklingen i landbruget.

4.1 Brugerbehov

Undersøgelsen er af stor interesse for landbrugets organisationer, Miljø- og fødevareministeriet samt EU. Data anvendes internt som grundlag til opgørelsen af Landbrugets bruttofaktoriindkomst, Pris- og mængdeudviklingen i landbruget.

4.2 Brugertilfredshed

Der har ikke været foretaget nogen brugertilfredshedsundersøgelse.

4.3 Fuldstændighed af data

Statistikken lever op til kravene i EU-direktiv 96/16/EF og Kommissionsbeslutning 97/80/EF.

5 Præcision og pålidelighed

Opgørelsen af mængden af mælk er meget pålideligt. Beregningen af priser og værdier baseres dels på faktiske a conto priser og dels på skøn over den forventede efterbetaling, der udbetales af andelsselskaberne og først udmøntes efter mejeriårets afslutning og dermed kan forårsage usikkerheder ved periodiseringen.

5.1 Samlet præcision

Der er for mængderne tale om totalopgørelser på et meget højt niveau. Pris - og værdiberegningerne kan være behæftet med en mindre periodisk forskydning.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.3 Anden usikkerhed

Under udarbejdelse.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Generelt vurderes kvaliteten af statistikken til at være høj, da oplysningerne kommer fra administrativ registrering.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Ubetydelig forskel på foreløbige og endelige tal - under 1/2 pct.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken udkommer med månedstal hver måned. For en given måned bliver den offentliggjort 1½ måned efter afslutningen af den pågældende måned. En mere detaillerede årsstatistik bliver udgivet årligt ½ år efter årets afslutning. Statistikken offentliggøres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken opgøres månedlig og årligt.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt. Men pga. tekniske problemer har der manglet alle data vedr. produktion på mejerierne siden februar 2017.

7 Sammenlignelighed

Der er mulighed for lange tidsserier uden problemer. Mange data kan sammenlignes med andre EU lande, da data er udarbejdet i overensstemmelse med EU forordningen vedr. mælk. På adressen <http://epp.eurostat.ec.europa.eu> kan findes tilsvarende data for nogle af variablerne fra medlemslandene i EU for mælkeproduktion.

7.1 International sammenlignelighed

Der leveres hver måned data til EU's statistikbureau, Eurostat. Data for samtlige EU-lande kan findes på [Eurostats hjemmeside](#). Det vurderes, at der er god sammenlignelighed på tværs af landene, idet statistikkerne bør være produceret efter fælles retningslinjer og principper.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Mejeriestatistikken har en lang historie, og siden 1900-tallet er det muligt at sammenligne tidsserien for hovedtallene. Der er dog sket en forbedring af statistikken sidste i 1920'erne, og siden 2. verdenskrig har der været en fyldestgørende statistik på området. Så der er mulighed for lange tidsserier.

- Fra 1. januar 2012 er forbruget af mælk til konsum hos producenter 4,32 <http://www.mio.kg>. og forbrug til foder 75 <http://www.mio.kg>. mælk..
- Fra 1. januar 2009 til 31. december 2011 var forbruget af mælk til konsum hos producenter 5 mio. kg og forbrug til foder 75 mio. kg mælk. Før 1. januar 2009 var mælk til forbrug til konsum hos producenterne 10 mio. kg og forbrug til foder 125 mio. kg.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Mejeriforeningen publicerer en omfattende statistik og en del statistik kan findes på adressen <http://www.lf.dk/tal-og-analyser/statistik/mejeri/mejeristatistik/mejeristatistik-2015>.

7.4 Intern konsistens

Intet at bemærke.

8 Tilgængelighed

De nyeste tal offentliggøres hver måned i [Mælkproduktionen og anvendelse, månedstal](#). Årstal i [Mælkproduktionen og anvendelse, årstal](#). Derudover indgår nogle af tallene i Nyt artiklerne "Animalsk produktion" og "Jordbruget priser".

Se mere på emnesiderne [Animalsk produktion](#) og [Priser og prisindeks for jordbrug](#).

Årlige data findes i Årbogen og Tiårs oversigten.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 09:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet. Temapublikationer mv. kan offentliggøres på andre tidspunkter af dagen. Rigsstatistikeren kan beslutte, at sådanne publikationer kan udleveres før udgivelsestidspunktet, fx til interessenter og pressen.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken offentliggøres ikke særskilt, men indgår i NYT fra Danmarks Statistik om Jordbrugets priser og Animalsk produktion.

8.5 Publikationer

Årlige data findes i Statistiks årbog og Statistiks Tiårs oversigten. I publikationen Jordbrugets prisforhold se emnesiden [Priser og prisindeks for jordbrug](#).

8.6 Statistikbanken

Hver måned offentliggøres tal i statistikbanken [ANI71:Mælkeproduktion og anvendelse efter enhed \(måned\)](#).

Årstal offentliggøres i statistikbanken [ANI7:Mælkeproduktion og anvendelse efter enhed \(år\)](#).

8.7 Adgang til mikrodata

Der er ikke adgang til de bagvedliggende mikrodata.

8.8 Anden tilgængelighed

En del af data transmitteres og offentliggøres i Eurostat.

8.9 Diskretioneringspolitik

I udarbejdelsen af statistikken følges Danmarks Statistiks Datafortrolighedspolitik [Datafortrolighedspolitik](#).

8.10 Diskretionering og databehandling

I udarbejdelsen af data følges Danmarks Statistiks Datafortrolighedspolitik [Datafortrolighedspolitik](#).

8.11 Reference til metodedokumenter

Der findes ingen separat metodebeskrivelse for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i deltageret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Fødevareerhverv. Den statistikansvarlige er Mona Larsen, tlf. 39 17 33 99, e-mail: mla@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Fødevareerhverv, Erhvervsstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Mona Larsen

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

mla@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 33 99

9.8 Faxnummer

39 17 39 99